

XXV ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ЧЕТВЪРТА РЕДОВНА СЕСИЯ

Стенографски дневникъ

НА

23. заседание

Вторникъ, 22 декемврий 1942 г.

(Открито въ 16 ч. 25 м.)

Председателствувалъ подпредседателятъ Димитъръ Пешевъ. Секретари: Александъръ Вагоровъ и Иванъ Минковъ.

СЪДЪРЖАНИЕ

Съобщения:

Законопроекти	535
Предложения	535

По дневния редъ:

Законопроекти: 1. За признаване право на пенсия за изслужено време или за инвалидност на ли-

цата отъ български произходъ въ освободенитъ презъ 1941 г. земи (Второ четене)	536
2. За облагане съ такса, въ полза на Българското д-во „Червенъ кръстъ“, стокитъ, които се внасятъ и изнасятъ отъ страната (Второ четене)	537

Дневенъ редъ за следващото заседание 538

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: (Звъни) При-
съствуватъ нужниятъ брой народни представители. Обя-
вявамъ заседанието за открито.

(Отсъствуватъ народнитъ представители: Александъръ
Гатевъ, Александъръ Радоловъ, Борисъ Поповъ, Георги
Чалбуровъ, Георги Миковъ, инж. Димитъръ Митковъ, Дичо
Подоровъ, Екимъ Екимовъ, д-ръ Иванъ Бешковъ, Иванъ
п. Константиновъ, Иванъ Керемидчиевъ, Игнатъ Хайд-
довъ, Илия Славковъ, Киро Арнаудовъ, д-ръ Петъръ
Шишковъ, Светославъ Славовъ, Симеонъ Симеоновъ,
Стоянъ Димовъ и Христо Таукчиевъ)

Г-да народни представители! Има да ви направя след-
нитъ съобщения.

Постъпили сж:

Отъ Министерството на финанситъ:

Законопроектъ за измѣнение закона за събиране прѣ-
житъ данъци.

Законопроектъ за бюджета на държавата за 1943 бю-
джетна година.

Законопроектъ за бюджета на разнитъ фондове на
държавата за 1943 бюджетна година.

Законопроектъ за измѣнение на закона за сключване
на заемъ въ размѣръ на 100.000.000 л. при Българската на-
родна банка отъ Главната дирекция на държавнитъ и на
гарантиранитъ отъ държавата дългове („Държавенъ вест-
никъ“, брой 5, отъ 10 януарий 1941 г.).

Законопроектъ за измѣнение на таблицата за разхо-
дитъ къмъ чл. 1 на закона за извънреденъ бюджетенъ
кредитъ по бюджета на Главната дирекция на желѣзни-
цитъ и пристанищата за 1942 бюджетна година въ размѣръ
на 715.000.000 л. („Държавенъ вестникъ“, брой 69, отъ
30 мартъ 1942 г., и брой 143, отъ 3 юлий 1942 г.)

Законопроектъ за отпускане народни пенсии на осо-
бено заслужилитъ въ освободителнитъ борби дейци.

Проекторешение за облагане съ специаленъ бандеролъ
цигаритъ и тютюна за лула, предназначенъ за износъ.

Проекторешение за освобождаване отъ акцизъ и вносно
мито на 500.000 кгр. морска солъ, внесена отъ Италия въ
повече, отколкото е разрешена съ 40. постановление на
Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 18 фе-
вруарий 1942 г., протоколъ № 20.

Проекторешение за одобряване 20. постановление на
Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 16 но-
емврий 1942 г., протоколъ № 153, относно освобождава-
нето отъ бандеролъ, монополно право на цигарената хар-
тия, мурурне, общински налогъ и увеличения бандеролъ
1.500 кгр. папириси, които италианската легация въ София
ще изпрати на войницитъ отъ източния фронтъ.

Проекторешение за освобождаване отъ вносно мито и
други данъци, такси и гербъ, отъ износно мито и др.,
както и отъ депозирване на вноснитъ мита и др. на пла-
товетъ, които се внасятъ отъ жителитъ отъ българска
народност, живущи отъ другата страна на демаркацион-
ната линия въ Битолска областъ.

Проекторешение за одобряване 59. постановление на
Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 16 но-
емврий 1942 г., протоколъ № 153.

Проекторешение за опрощаване отъ Народното събра-
ние на сумата 2.700.203 л., съгласно чл. 132 отъ закона за
събиране на прѣжитъ данъци.

Проекторешение за одобрение решенията на проше-
тарната комисиия, взети въ заседанието и на 26 ноемврий
1942 г., протоколъ № 32.

Отъ Министерството на правосъдието:

Проекторешение за изплащане отъ фонда „Построя-
ване сгради за сѣдебнитъ мѣста въ царството“ на коопе-
рация „Тапицеръ“, София, обезщетение за поскупване ма-
териалитъ и надницитъ за предприятието „Направа на мо-
бели за Върховния административенъ сѣдъ“.

Отъ Министерството на земедѣлнето и държавнитъ
имоти:

Проекторешение за одобрение 35. постановление на
Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 25 но-
емврий 1942 г., протоколъ № 156, относно продажбата на
конфискуванитъ дървени материали.

Отъ Министерството на желѣзницитъ, пошитъ и теле-
графитъ:

Проекторешение за одобрение 72. постановление на
Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 16 сеп-
темврий 1942 г., протоколъ № 118.

Отъ Министерството на вътрешнитъ работи и народ-
ното здраве:

Законопроектъ за измѣнение и допълнение на закона
за строежъ на образцови жилища и общински домъ на
Столичната голѣма община и за разрешаване на сѣщата
да сключи заемъ отъ Българската народна банка въ раз-
мѣръ на 200.000.000 л.

Отъ Министерството на общественитъ сгради, пѣти-
щата и благоустройството:

Законопроектъ за собствеността и експлоатацията на
електропроизводителнитъ централи и електроразпредѣли-
телитъ мрежи въ градоветъ Добричъ и Балчикъ.

Раздадени сж на г-да народнитъ представители и ще
бъдатъ поставени на дневенъ редъ.

Минаваме на точка първа от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за признаване право на пенсия за изслужено време или за инвалидност на лицата от български произход в освободените през 1941 г. земи.

Моля г-на докладчика да го докладва.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„ЗАКОНЪ

за признаване право на пенсия за изслужено време или за инвалидност на лицата от български произход в освободените през 1941 г. земи.

Чл. 1. Лицата от български народностен произход в освободените през 1941 г. земи, които са получавали от югославската или от гръцката държава пенсия за изслужено време или пенсия за инвалидност (не и военна инвалидност), получават пенсия, ревизирана по съответните български закони.

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 1, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

Чл. 2. Лицата от български народностен произход, които са получили право на пенсия за изслужено време по югославския или по гръцкия пенсионен закон, но не са упражнили това си право, поради настъпилите събития, имат право на пенсия за изслужено време, ако отговарят на закона за пенсиите за изслужено време.

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

Чл. 3. Пострадалите при въздушни нападения в присъединените през 1941 г. земи граждански лица от български народностен произход имат право на пенсия за инвалидност, като се причисляват към лицата по чл. 2 на закона за пенсиите за инвалидност. При отпускане на пенсия за инвалидност в тези случаи, актовете за злополука, предвидени в чл. 4 от същия закон, се съставят от кмета на общината, околийския лекар и представител на началника на дивизионната област. За убитите при въздушни нападения комисията, предвидена в чл. 5 от закона за пенсиите за инвалидност, не се произнася.

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

Чл. 4. Пенсията за изслужено време, отпуснати или ревизирани по този закон, се изплащат от фонда за пенсиите за изслужено време, а пенсията за инвалидност — от държавното съкровище.

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

Чл. 5. Изслуженото време на югославска и гръцка служба, признато за пенсия по югославските и гръцките пенсионни закони на лицата от български народностен произход, се зачита за пенсия по закона за пенсиите за изслужено време.

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

Чл. 6. При ревизията и при отпускането на пенсиите по този закон, югославската и гръцката служба се приравняват към съответна българска служба по държавния бюджет.

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 6, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

Чл. 7. Не могат да получават пенсия по този закон такива лица, които са заемали длъжност министър или държавен подсекретар в югославската или в гръцката държава.

Не се отпуска пенсия по този закон, а отпуснатата пенсия се прекратява, ако се установи, че лицето се е проявило в противобългарска или противодържавна дейност. Отказването на пенсия или прекратяването на отпуснатата пенсия в този случай става с решение на пенсионния съвет, въз основа на доклад на комисия, въ състав: представител на министъра на вътрешните работи и народното здраве, представител на министъра на финансите и един съдия — представител на министъра на правосъдието. Решението на пенсионния съвет не подлежи на обжалване.

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 7, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

Чл. 8. Ползуването от правото на пенсия по този закон започва от 1 април 1943 г., ако бъде направено искане до Дирекцията на пенсиите в шестмесечен срок от същата дата. Пропусналите този срок се ползват от датата на поискването.

От 1 април 1943 г. се спира изплащането на аванси срещу пенсиите за изслужено време и за инвалидност, отпуснати от Югославия и Гърция.

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 8, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

Чл. 9. От облагите на този закон се ползват и жените от чужд народностен произход, които до 6 април 1941 г. са били омъжени за лица от български произход, ако имат настоящето си местожителство в пределите на царството. Същите права се ползват и децата от такъв брак.

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 9, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

Чл. 10. Лицата от освободените през 1941 г. земи не могат да получават пенсия от Сърбия и Гърция, ако живеят в пределите на царството.

Председателстващ Димитър Пешев: Които приемат чл. 10, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

Чл. 11. Лицата, които искат да се възползват от този закон, са длъжни да представят следните документи:

1. За лична пенсия за изслужено време:

а) удостоверение за прослуженото време на югославска или гръцка служба, която се е зачитала по съответните югославски или гръцки пенсионни закони, въ което да бъде показано откога докога лицето е служило и какви длъжности е заемало;

б) общинско удостоверение, съ което да се удостоверява датата на раждането на лицето, народностният му произход и докога е получило пенсията си.

2. За лична пенсия за инвалидност:

а) удостоверение за длъжността на лицето в деня на злополуката (заболяването) и повредите, които е придобило вследствие на това;

б) общинско удостоверение, съ което да се удостоверява народностният произход на лицето и докога е получило пенсията си.

3. За наследствена пенсия за изслужено време:

а) удостоверение по буква „а“ на точка 1;

б) общинско удостоверение, съ което да се удостовери, кои сж прямитѣ и законни наследници на починалото лице, какъвъ е народностниятъ произходъ на починалия и на наследниците и докога сж получили пенсията. За малолѣтнитѣ деца — за момчетата до 21-годишна възраст, а за момичетата до 25-годишна възраст — да бждатъ посочени годината, месецътъ и денътъ на раждането. За родителитѣ да бжде посочено какви имоти притежаватъ, какъвъ годишенъ доходъ получаватъ отъ тѣзи имоти и че сж рождени родители.

4. За наследствена пенсия за инвалидностъ:

а) удостоверение по буква „а“ на точка 2;

б) общинско удостоверение по буква „б“ на точка 3.

Ако нѣкой отъ документитѣ е издаденъ на сръбски или гръцки езикъ, следва да бжде преводенъ и преводъ на български, заверенъ отъ общината.

Председателстващъ Димитър Пешевъ: Които приематъ чл. 11, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Димитър Андреевъ: (Чете)

„Чл. 12. Лицата, които не могатъ да представятъ документи, установяващи нѣкои отъ обстоятелствата по предходния членъ, могатъ да установятъ тѣзи обстоятелства по съдебенъ редъ, чрезъ установителенъ искъ, заведенъ предъ надлежния областенъ съдъ. Производството по тѣзи дѣла е безплатно.

Лицата, посочени въ чл. 5, сжщо сж длъжни да завеждатъ такива искове, ако не могатъ да се снабдятъ съ редовенъ документъ за прослуженото време на сръбска или гръцка служба.“

Председателстващъ Димитър Пешевъ: Които приематъ чл. 12, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Димитър Андреевъ: (Чете)

„Чл. 13. Исковетѣ по тѣзи установителни производства следва да бждатъ заведени до една година отъ влизането на закона въ сила. Лицата, които пропуснатъ този срокъ, губятъ правото да се ползватъ отъ закона.“

Председателстващъ Димитър Пешевъ: Които приематъ чл. 13, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Димитър Андреевъ: (Чете)

„Чл. 14. За лицата, жители на освободенитѣ презъ 1941 г. земи, които сж добили право на пенсия за изслужено време по предшествуващитѣ български закони за пенситѣ, петгодишниятъ давностенъ срокъ по чл. 35 отъ закона за пенситѣ за изслужено време се смѣта отъ влизането на този законъ въ сила. Такива лица получаватъ пенсия отъ деня на поискването, направено следъ влизането на закона въ сила.“

Председателстващъ Димитър Пешевъ: Които приематъ чл. 14, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектътъ е приетъ окончателно.

Минаваме на точка втора отъ дневния редъ.

Второ четене на законопроекта за облагане съ такса, въ полза на Българското дружество „Червенъ кръстъ“, стокитѣ, които се внасятъ и изнасятъ отъ страната.

Моля г-на докладчика да го докладва.

Докладчикъ Димитър Андреевъ: (Чете)

„З А К О Н Ъ“

за облагане съ такса, въ полза на Българското дружество „Червенъ кръстъ“, стокитѣ, които се внасятъ и изнасятъ отъ страната.

Чл. 1. Събира се отъ митницитѣ, отъ всички внасяни или изнасяни стоки, такса въ размѣръ на $2\frac{1}{2}\%$ върху фактурната стойностъ въ полза на дружеството „Червенъ кръстъ“. Въ военното време, обявено за такова отъ Министерския съветъ, горната такса се събира въ двоенъ размѣръ.

Председателстващъ Димитър Пешевъ: Които приематъ заглавието и чл. 1, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Димитър Андреевъ: (Чете)

„Чл. 2. Отъ горната такса се освобождаватъ:

а) стокитѣ, които се внасятъ или изнасятъ по силата на членове 6, 7 и 8, букви „а“ и „б“, отъ закона за митницитѣ;

б) стокитѣ, които се внасятъ или изнасятъ направо отъ държавни учреждения безъ доставчикъ;

в) стокитѣ, които се внасятъ или изнасятъ временно по силата на чл. 208 отъ закона за митницитѣ, но при условие, че бждатъ изпълнени постановленията на чл. 207 отъ сѣщия законъ;

г) стокитѣ, които при вноса или износа се освобождаватъ отъ мита, данѣци и такси по специалнитѣ законоположения.“

Председателстващъ Димитър Пешевъ: Които приематъ чл. 2, както е допълненъ отъ комисията, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектътъ е приетъ окончателно.

Къмъ разглеждане на точка трета отъ дневния редъ не можемъ да пристъпимъ, понеже комисията не е готова съ доклада си. Съ това дневниятъ редъ е изчерпанъ.

За следното заседание, утре, 23 декемврий, 15 ч., въ съгласие съ правителството, ви предлагамъ следния дневенъ редъ:

Одобряване на предложенията:

1. Относно облагането съ специаленъ бандеролъ цигаритѣ и тютюна за дула, предназначени за износъ.

2. За освобождаване отъ акцизъ и вносно мито 500.000 кгр. морска солъ, внесена отъ Италия въ повече.

3. За одобрение 20 постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 16 ноемврий 1942 г., протоколъ № 153 — относно освобождаването отъ бандеролъ и др. 3.500 кгр. цигари, които италианската легация въ София ще изпрати на войници отъ източния фронтъ.

4. За освобождаване отъ вносно мито и др. платоветѣ, които се внасятъ отъ жителитѣ отъ българска народностъ, живущи отъ дъгата страна на демаркационната линия въ Битолска областъ.

5. За одобрение 59. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 16 ноемврий 1942 г., протоколъ № 153 — относно отпускането заемъ на дружество „Български обществени транспорти“, подъ гаранция на държавата.

6. За опрощаване на сумата 2.700.203 л., дължима отъ глоби, лихви и др. отъ несъстоятелни и несжществувачи длъжници.

7. За изплащане отъ фонда „Построяване сгради за съдебни мѣста въ царството“ на кооперация „Таницеръ“ въ София, обезщетение за поскупване материалитѣ и надницитѣ по направа мебели за Върховния административенъ съдъ.

8. За одобрение 35. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 25 ноемврий 1942 г., протоколъ № 156 — относно продажбата на конфискуванитѣ дървени материали.

9. За одобрение 72. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 16 септемврий 1942 г., протоколъ № 118 — относно одобрение подписаната на 10 септемврий 1942 г. спогодба между германската и българската пощенски администрации за пощенската служба между дветѣ страни.

Първо четене на законопроектитѣ:

10. За отпускане народни пенсии на особено заслужилитѣ въ освободителнитѣ борби дейци.

11. За измѣнение на закона за сключване заемъ въ размѣръ на 100.000.000 л. при Българската народна банка отъ Главната дирекция на държавнитѣ и на гарантиранитѣ отъ държавата дългове („Държавенъ вестникъ“, брой 5, отъ 10 януарий 1941 г.).

12. За изменение таблицата за разходитъ къмъ чл. 1 на закона за извънреденъ бюджетенъ кредитъ по бюджета на Главната дирекция на желѣзницитъ и пристанищата въ размѣръ на 715.000.000 л. („Държавенъ вестникъ“, брой 69, отъ 30 мартъ 1942 г., и брой 143, отъ 3 юний същата година).

13. За изменение закона за събиране на прѣкитъ данъци.

14. За изменение и допълнение закона за строежъ на образцови жилища и общински домъ на Столичната община и за разрешаване на същата да сключи

заемъ отъ Българската народна банка въ размѣръ на 200.000.000 л.

15. Одобрение решенията на прошектарната комисия, взети въ заседанието ѝ на 26 ноември 1942 г., протоколъ № 32.

Който г-да народни представители приематъ предложения дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Затварямъ заседанието.

(Затворено въ 16 ч. 40 м.)

Подпредседателъ: **ДИМИТЪРЪ ПЕШЕВЪ**

Секретари: { **АЛЕКСАНДЪРЪ ЗАГОРОВЪ**
 { **ИВАНЪ МИНКОВЪ**

Началникъ на Стенографското отделение: **ДОНЧО ДУКОВЪ**